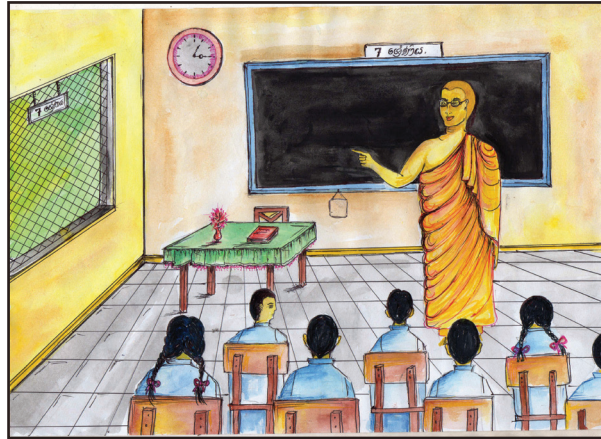

පටිමො පාඨො

පාඨාලයො

සිසෙසා පාඨාලයං ගවජති. ආචරියො සිසෙස විනෙති. පාඨාලයෙ අධ්‍යපනතියො සනති. අහං අකඛරඵලකෙ අකඛරානි ලිඛාමි. මයං පොඤ්ඤානි පඨාම. පාඨාලයෙ පීඨානි සනති. සිසානං හඤ්ඤා ලෙඛනියො විජ්ජනති. මයං අඛකානි උග්ගණනාම. ඉදං මම පීඨං හවති. පාඨාලයස්ස අඛගණං අඤ්ඤා ආචරියො වෙනෙන සිසසං පොඨෙති.

(පාලි රචනා 1)

පදමාලාව

සිසෙසා	-	ශිෂ්‍යයා	පාඨාලයං	-	පාසලට
ආචරියො	-	ගුරුවරයා	අධ්‍ය	-	අට
පනතියො	-	ශ්‍රේණි/පන්ති	අහං	-	මම
අකඛරඵලකෙ	-	අකුරු පුවරුවෙහි	පීඨානි	-	පුටු
හඤ්ඤා	-	අත්වල	ලෙඛනියො	-	පැන්/පැන්සල්
අඛකානි	-	ඉලක්කම්/අංක	අඛගණං	-	මිදුල
වෙනෙන	-	වේවැලෙන්	පොඨෙති	-	තළයි

අන්‍යාස

කුහිං	- කොහි
කෙ	- කවුරුන්
කති	- කියද
කිං	- කුමක්
කසු	- කොහි
කානි	- මොනවා
කෙන	- කුමකින්
අත්‍යී නු ඛො	- ඇත් ද

පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

උදා:- සිසෙසා කුහිං ගව්ඡති? සිසෙසා පාඨාලයං ගව්ඡති.

- i. ආචරියො කෙ විනෙති?
- ii. පාඨාලයෙ කති පනතියො සනති?
- iii. අහං අකඛරඵලකෙ කිං කරොමි?
- iv. ලෙඛනියො කසු විජ්ජනති?
- v. පාඨාලයෙ කානි සනති?
- vi. මයං කානි උගගණ්හාම?
- vii. ආචරියො කෙන සිසුං පොඨෙති?
- viii. අත්‍යී නු ඛො පාඨාලයසු අඛගණං?

පාලි අක්‍ෂර මාලාව

ලිවීමෙන් හෝ කියවීමෙන් අවසන්වීමක්, ක්‍ෂයවීමක් නොවන නිසා අක්‍ෂර නමින් හැඳින්වෙන සංකේත 41 ක් පාලි භාෂාවේ පවතින බව අපි දනිමු. පිළිවෙලට සකස්කර ගත් විට එම අක්‍ෂර 'අක්‍ෂරමාලාව' හෝ 'වර්ණමාලාව' යන නම්වලින් හැඳින්වෙයි. එම අක්‍ෂර මාලාව ස්වර සහ ව්‍යංකේෂණ වශයෙන් ප්‍රභේද දෙකකි. ස්වර ගණනින් අටකි. ව්‍යංකේෂණ තිස්තුනකි. පහත දැක්වෙන්නේ එම පාලි අක්‍ෂර මාලාවයි.

ස්වර	අ	ආ	ඉ	ඊ	උ	ඌ	ඍ	ඎ
ව්‍යංකේෂණ	ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ	ඟ	ච	ඡ
	ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ	ඦ	ට	ඨ
	ඨ	ඩ	ඪ	ණ	ඬ	ත	ජ	ඣ
	ඣ	ඤ	ඦ	ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ
	ඬ	ත	ජ	ඣ	ඤ	ඦ	ට	ඨ
	ඨ	ඩ	ඪ	ණ	ඬ	ත	ජ	ඣ
	ඣ	ඤ	ඦ	ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ
	ඬ	ත	ජ	ඣ	ඤ	ඦ	ට	ඨ
	ඨ	ඩ	ඪ	ණ	ඬ	ත	ජ	ඣ
(අ)ං								

ස්වර තනිව උච්චාරණය කළ හැකි අතර ව්‍යංකේෂණ උච්චාරණය කිරීමට ස්වරයන්ගේ උපකාරය අවශ්‍ය වෙයි. ස්වර සහ ව්‍යංකේෂණ ප්‍රභේද මේ වනවිටත් අපි උගෙන ඇත්තෙමු. මෙම පාඩමේදී දීර්ඝ ස්වර ලෙස භාවිත වන ‘ඵ’ කාරයේ හා ‘ඹ’ කාරයේ නිවැරදි ලේඛනය හා උච්චාරණය ඉගෙන ගනිමු.

ඵකාර ඹකාර භාවිතය

‘ඵ’ කාරය හා ‘ඹ’ කාරය හ්‍රස්ව අකුරු ලෙසත්, දීර්ඝ අකුරු ලෙසත් භාවිත වන බව අපි නොයෙක් අවස්ථාවල දැක ඇත්තෙමු. පහත වාක්‍ය ඵ අනුව උච්චාරණය කරන්න.

- ඵවං මෙ සුතං ඵකං සමයං භගවා
- දෙවො වසසතු කාලෙන.
- මනසා වෙ පසනෙනන
- අප්පමාදෙන සමපාදෙථ.
- ආචරියො සිසෙස විනෙති.
- යනනං සනනං පදං අභිසමෙච
- කචචි තෙ මොගගලොන.

වැරදි වේනිය. සබබ.
පුළුල් බුද්ධි කුසුමෙනෙන.
අධ්වයසතු නො හනෙන.
මෙනනං ව සබබලොකසමි.

ඉහත වාක්‍යවල එවං, මෙ, එකං, දෙවො, කාලෙන, වෙ, අප්පමාදෙන, සමපාදෙථ, සිසෙස, තෙ ආදී පදවල තනිව හා ව්‍යඤ්ජන සහිතව යෙදුණු 'එ' කාරය දීර්ඝව උච්චාරණය වන බව වැටහෙනු ඇත.

එසේ ම අභිසමෙව්ව, මෙනනං යන පදවල යෙදී ඇති 'එ' කාරය හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වන බව ද පෙනී යයි.

දෙවො, නො, ලොකසමිං යන නාමපද හා යෙදී ඇති ඔ කාරය දීර්ඝ ලෙසත් මොග්ගලොන යන්නෙහි ඇති 'ඔ' කාරය හුස්ව ලෙසත් උච්චාරණය වන බව ද තේරුම් ගන්න.

සංයෝගාකෂරයක් හෙවත් බැඳී ඇතුරක් 'එ' කාරයට හා 'ඔ' කාරයට පසුව ඇති විට එම 'එ' කාරය හා 'ඔ' කාරය හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වේ.
සංයෝගාකෂරයක් නොමැති විට දීර්ඝ වේ.

එඤ්ඤා, සෙය්‍යො, ඔට්ටො, සොඤ්ඤා යන පදවල ඤ, යො, ට්ටො, ඤ යන අකෂර සංයෝගාකෂරයි. එම සංයෝගාකෂරවලට මුලින් යෙදුණු 'එ' කාරය හා 'ඔ' කාරය හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වෙයි. එවං, මෙ, එකං, ඔනද්ධා, සොකං, ලොකං ආදී වචනවල 'එ' කාරයට හෝ 'ඔ' කාරයට පසුව ඇති අකෂරය සංයෝගාකෂරයක් නොවන නිසා එම වචනවල යෙදුණු 'එ' කාරය හා 'ඔ' කාරය දීර්ඝ ලෙස උච්චාරණය වෙයි.

එ කාර භාවිතය

හුස්ව ලෙස

එසු, මෙතනං
 වෙජේජා, ලෙඩ්චු
 සෙට්ටො, ජේට්ටො
 බෙතනං, පෙය්‍යං
 ගෙය්‍යං, සෙය්‍යං
 භවෙය්‍යං, නිමමාපෙඤා

දීර්ඝ ලෙස

එතෙන, එහි
 එළකා, එකදා
 එතෙ, සෙවති
 කෙදාරං, වෙදනා
 ලෙබ්බී, ගාරවෙන
 මෙධාපී, දෙවෙ

ඔ කාර භාවිතය

හුස්ව ලෙස

ඔට්ටො
 සොඤ්චී
 පොට්ටොපාද
 මොගගලලාන
 කොණ්ඩකදකද

දීර්ඝ ලෙස

ඔදාත
 ඔදනං
 ඔනදධා
 සොකං
 ලොකං

‘එ’ කාරය හා ‘ඔ’ කාරය වචනයක මූල හෝ මැද සංයෝගාක්‍ෂරයකට මූලින් යෙදී හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වුව ද ශබ්දාන්තයක යෙදෙන විට දීර්ඝ ලෙස පවතියි.

ලොකෙ	සොකො
පාසාණෙ	බාලකො
දීපෙ	වානරො
නභෙ	මනුසෙසා
අපෙ	වාණිපො

සංයෝගාක්‍ෂරයකට මුලින් 'එ' කාර 'ඔ' කාර දෙක සමහර තැනක හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වේ (සංයෝගනො පුබ්බෙ එ ඔ රසසා ඉවොචචනෙන කච්චි) යන බාලාවතාර පාඨය අනුව 'එ' කාර, 'ඔ' කාර දෙක සංයෝගාක්‍ෂරයකට මුලින් පැවතුන ද දීර්ඝ ව උච්චාරණය වන තැන් ද දැකිය හැකි ය. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය නිරීක්‍ෂණය කරන්න.

කමමසසකො'මහි කමමදායාදො කමමයොනි ....

පුතොතා'ත්‍යාහං මහාරාජ

මුතොමහි

කමමසසකො'මහි, පුතොතා'ත්‍යාහං, මඤ්ඤොකං, මුතොමහි යන වචනවල එ කාරය හා ඔ කාරය සංයෝගාක්‍ෂරවලට මුලින් යෙදී තිබුණ ද දීර්ඝව උච්චාරණය වී ඇති බව ඔබට පෙනෙනු ඇත. මෙසේ දීර්ඝව යෙදී ඇති වාක්‍ය හැකි තරම් එකතු කර ගන්න.

සංයෝගාක්‍ෂර හෙවත් බැඳි අකුරු ලිවීම

සංයෝගාක්‍ෂර යනු බැඳි අකුරුයි. 'සංයෝග' යන්න "අනන්තරා බ්‍යඤ්ජනා සංයෝගො" යනුවෙන් බාලාවතාරයේ හැඳින්වේ. අතරතුර ස්වරයක් නොමැති ව්‍යඤ්ජන 'සංයෝග' නම් වේ යනු එහි අදහසයි. පාලි භාෂාවේ සංයෝග හෙවත් බැඳි අකුරු සෑදෙන ආකාර කිහිපයකි.

● මුලින් ඇති අකුරේ හල් බව දැක්වීමට පසුව ඇති අකුර බැඳ ලියනු ලැබේ.

ස්ස - සස - අසස

ප්ප - පප - කපප

ණ්ඩ - ණ්ඩ - දණ්ඩ

ග්ග - ගග - තගග

● මුලින් ඇති අකුරේ අඩක් ලියා පසුව ඇති අකුර බැඳ ලිවීමෙන් මුලින් ඇති අකුරේ හල් බව දැක්වේ.

ක්ඵ - ඝ - කඝ
 ක්ච - ඝ - කච.
 න්ඵ - ඡ - පඡඵකො
 න්ධ - ඡ - අඡධකාරො

● හල් අකුරකට පසුව 'ය' කාරය ඇති විට එම 'ය' කාරය 'ඤ' බවට පත් වීමෙන් මූලික ඇති අකුරේ හල් බව දැක්වේ.

ක්‍ය - ක්‍ය - ක්‍යාහං
 ඛ්‍ය - ඛ්‍ය - ඛ්‍යඤ්ජනං
 ච්‍ය - ච්‍ය - උදයච්‍යයං
 ය්‍ය - ය්‍ය - ගෙය්‍යං

● හල් අකුරකට පසුව කොම්බුව සහිත අකුරක් යෙදී ඇති විට කොම්බුව මූලට ගෙන අකුරු දෙක බැඳ ලිවීමෙන් පළමු අකුරේ හල් බව දැක්වේ.

න්නෙ - නෙන - භනෙන
 න්ධො - න්ධො - අන්ධො
 ය්‍යො - ය්‍යො - පෙය්‍යො
 ස්සො - ස්සො - අස්සො

● හල් අකුරකට පසුව 'ර' කාරය ඇති විට රකාරාංශය ලිවීමෙන් එහි හල් බව දැක්වේ.

ක්ඵර - ක්‍ර - ක්‍ර
 ක්ඵරා - ක්‍රා - අක්‍රාගච්ජනක්‍ර
 ඛ්‍ර - ක්‍ර - ක්‍රහම
 ඛ්‍රරු - ක්‍රු - ක්‍රුහි

- පැරණි පාලි ග්‍රන්ථවල මූලින් ඇති අකුරේ හල් බව දැක්වීමට එහි අඩක් පසුව ඇති අකුර හා බැඳ ලියනු ලැබේ.

ද්ධ - ධ - බ්ධාය
 ඤ්ච - ච - පචමී

අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු ලියන්න.

- පාලි අක්‍ෂර මාලාවේ අක්‍ෂර ගණනින් කෙතෙක් ද?
- ස්වර ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
- දීර්ඝ ස්වර ලියා දක්වන්න.
- එ කාරය හා ඔ කාරය හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- සංයෝගාක්‍ෂර හෙවත් බැඳි අකුරු සෑදෙන ආකාරය නිදසුන් මගින් දක්වන්න.

2. පහත දැක්වෙන වගු සම්පූර්ණ කරන්න.

1 වගුව

එ කාරය හුස්වව යෙදුණු පද	ඔ කාරය හුස්වව යෙදුණු පද
i	
ii	
iii	
iv	
v	

2 වගුව

එ කාරය දීර්ඝව යෙදුණු පද	ඔ කාරය දීර්ඝව යෙදුණු පද
i	
ii	
iii	
iv	
v	

3. පහත අක්ෂරයන්ගේ වචනවල ස්වර ව්‍යංජන වෙන්කර දක්වන්න.

i. පාඨාලය	vi. පොත්ක
ii. සුරියෝ	vii. පණ්ඩිතෝ
iii. වඤ්ඤ	viii. වෙජ්ජා
iv. සාගරෝ	ix. සිසසා
v. බාලකෙන	x. ආචාරියෝ

4. සංයෝගක්ෂරයකට මුලින් යෙදුණ ද එ කාරය හා ඔ කාරය දීර්ඝව උච්චාරණය වන වචන පහ බැගින් සොයා ලියන්න.

5. පහත දැක්වෙන පද සිංහලට නගන්න.

i. මනුසෙසසස	vi. යකඩාන
ii. සුනඛසස	vii. දෙවෝ
iii. ගජමහා	viii. පුරිසෙ
iv. රුකෙක	ix. සපුරිසෝ
v. වානරෙහි	x. පණ්ඩිතසස

6. පහත දැක්වෙන පද පාලියට නගන්න.

- i. වැද්දා
- ii. මව
- iii. ගුරුවරු
- iv. ගෙඩි
- v. ශිල්ප

- vi. හිඟන්නා විසින්
- vii. අපි
- viii. කුමාරයා කෙරෙහි
- ix. නුඹලා
- x. ගොවියන්ගේ

අපෙතො දමසචේවන, න සො කාසාවමරහති

ඉඳුරන් දමනසෙන් හා සත්‍ය කතා කිරීමෙන් තොර වූ
තැනැත්තා සිවුරු දැරීමට නුසුදුසුය.

(ධම්මපදපාළි, යමකවග්ග, 9 ගාථාව)